

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/627/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814218641
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814218641.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa H. B. J., s.r.o., so sídlom v T., H. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného I. kancelária D.. I. B., s.r.o., so sídlom v T., H. XX, P.O.T. XX, proti odporkyni W. R., bytom T., Z. XXX/XX, zastúpená JUDr. T. D., advokátom v T., C. XX za účasti vedľajšieho účastníka na strany odporkyne: R., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. T. D., advokátom v T., C. XX, o zaplatenie sumy 968,56 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. februára 2015, č. k. 18C/185/2014-61, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že navrhovateľ j e p o v i n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 397,50 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. T. D., do troch dní.

Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudok súd prvého stupňa návrh na zaplatenie sumy 968,56 eur s príslušenstvom zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania v sume 405,55 eur, na účet právneho zástupcu do troch dní. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ si voči odporkyni uplatňuje nárok na zaplatenie dlžnej sumy 968,56 eur ako neuhradenej časti úveru zo zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 23.11.2007. V konaní bolo preukázané, že zo strany navrhovateľa došlo k zosplatneniu celej dlžnej sumy k 20.08.2008. Od tohto dňa mu začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku voči odporkyni. Konštatoval, že v danej veci ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý treba aplikovať ustanovenia o spotrebiteľskom práve, t.j. ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na predmetný vzťah a právo navrhovateľa preto súd prvého stupňa aplikuje premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná. I keď účastníci uzavreli zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka, ktorá ako typ zmluvy je absolútnym obchodom, zároveň táto zmluva spadá pod úpravu spotrebiteľských zmlúv podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ako i zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže splatnosť dlžnej sumy nastala 20.08.2008, navrhovateľovi uplynula trojročná premlčacia doba najneskôr 20.08.2011. Návrh vo veci samej podal dňa 25.08.2014, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, preto súd považoval jeho návrh za premlčaný. Keďže došlo k premlčaniu istiny, dochádza k premlčaniu aj jej príslušenstva, t.j. aj úrokov z omeškania. Vzhľadom k tomu, že nárok navrhovateľ je premlčaný, súd prvého stupňa rozhodol vo veci tak, že návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p, keď v konaní úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania. Konštatoval, že v konaní im vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 405,55 eur (2 úkony právnej pomoci po 25,73 eur - účasť na pojednávaní dňa 27.02.2015/odmena znížená o 50% podľa § 13 ods. 2 vyhl. č.

655/2004 Z.z./ x 2 /zastupovanie 2 osôb/, 2 x paušál po 8,39 eur, cestovné náklady na trase T. - H. a späť dňa 27.02.2015 v sume 83,98 eur, náhrada za stratu času za 10 polhodín po 13,40 eur. Súd priznal náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. vedľajšiemu účastníkovi aj samostatne za trovy, ktoré mu vznikli predtým, ako došlo ku spoločnému právnomu zastúpeniu s odporkyňou. Aktívnym konaním vedľajšieho účastníka bola odporkyňa voči navrhovateľovi v konaní úspešná, preto jeho účasť v konaní ako vedľajšieho účastníka bola účelná a opodstatnená. Z tohto dôvodu je navrhovateľ povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi, ktorý má právo dať sa právne zastúpiť advokátom, trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci á 51,45 eur - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie k návrhu /§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení/, jedenkrát paušál po 8,04 eur, jedenkrát paušál po 8,39 eur. Vedľajší účastník na strane odporkyne a odporkyňa boli v konaní zastúpení tým istým advokátom, preto súd zaviazal navrhovateľa na úhradu trov na účet advokáta vedený v Q.. Odporkyňa nárok na odmenu za úkon prevzatie a príprava zastúpenia nepriznal vzhľadom k tomu, že ide právne zastúpenie rovnakým právny zástupcom, ktorý sa s predmetom konania oboznámil už v prípade zastupovania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, preto tento úkon nepovažoval za účelne vynaložený.

Proti rozsudku vo výroku o náhrade trov konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vytýkal, že rozhodnutie neobsahuje žiadne zdôvodnenie účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Uviedol, že otázku samotného právneho zastúpenia nespochybňuje, namieta len samotnú účelnosť nákladov zastúpenia, ktorú súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nevysvetlil. Považuje za nepreskúmateľné či súd vzal do úvahy, že odporkyňa bol zastúpený tým istým zástupcom ako samotný vedľajší účastník. Zastával názor, že účasť vedľajšieho účastníka a jeho postup v konaní bol čisto len formálnej povahy, nakoľko všetky úkony robil zástupca odporcu, v jeho mene a na jeho účet. Duplikovane daných úkonov ako úkonov vedľajšieho účastníka nemá žiadne opodstatnenie. Dôvodil, že združenie - vedľajší účastník v danom prípade namiesto toho, aby zastupoval spotrebiteľa, aby vystupoval prostredníctvom svojich odborne vyškolených zamestnancov a členov vstupuje do konania vždy už zastúpené právny zástupcom, a to pravidelne vo všetkých konaniach a bez výnimky. Súdu prvého stupňa vytýkal priznanie náhrady za stratu času v trvaní 10 polhodín, ako aj priznanie náhrady za použitie motorového vozidla s tým, že súd neuvádza ani len jednoduchý matematický prepočet umožňujúci skontrolovať, či napríklad sa vychádzalo zo skutočnej vzdialenosti sídla súdu od sídla právneho zástupcu odporcu.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení poukázal na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, pričom poukázal na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom, a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Vyslovil, že tieto právne argumenty boli opodstatnené, úkony boli účelne vynaložené, a preto priznaná náhrada trov konania je opodstatnená. Zdôraznil, že navrhovateľ uplatňuje dlhodobu neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, úroky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a sú neprimerane vysoké, ako aj premičané pohľadávky na celom území Slovenskej republiky. Súhlasil preto so súdom prvého stupňa, ktorý vyhodnotil úkony vedľajšieho účastníka ako účelné a hospodárne. Citoval z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, v ktorých sa súd vyjadroval k trovám konania a ich účelnosti - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6MCdo/5/2013, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 457/2014-27 zo dňa 15.10.2014, viaceré rozhodnutia krajských súdov.

Krajský súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a odporkyni) a zistil, že v tejto napadnutej časti je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bol návrh zamietnutý nebol účastníkmi odvolaním napadnutý, v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti nepreskúmaval. (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. V prípade rozhodovania o náhrade trov pri zodpovednosti za výsledok je rozhodujúcou okolnosťou miera úspechu účastníka vo veci, ktorá v prípade, ak účastník má plný úspech, znamená, že mu súd prizná celú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporkyni zaplataenia čiastky 968,56 eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa z dôvodu premlčania jeho nároku. V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. má odporkyňa, ktorá má vo veci plný úspech právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník na strane odporkyne mal rovnako ako odporkyňa v konaní úspech, preto mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. taktiež voči neúspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania.

Súd, rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania, je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania, uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu, spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania, potrebné na účelné uplatňovanie alebo na ochranu práv, sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne (Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci, sp. zn. 4MCdo/21/2009, 4MCdo/15/2014).

V danej veci odvolateľ v podanom odvolaní vytyka súdu prvého stupňa, že neskúmal účelnosť vynaložených trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k odporkyni a k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa správne rozhodol tak, že odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne patrí náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia. V danom prípade sú však vedľajší účastník a odporkyňa zastúpení tým istým právnym zástupcom. Je potrebné mať na zreteli, že tieto subjekty vystupujú v konaní samostatne, každý sám za seba. V prípade vedľajšieho účastníka je opodstatnené považovať trovy vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. umožňuje, aby ako vedľajší účastník sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastnila občianskeho súdneho konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. S účinnosťou od 15. októbra 2008 zákon zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. K tejto tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva, na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba. Sú to aj prípady sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 505/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Do konania môže v zmysle ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. Podľa odseku 4 citovaného zákonného ustanovenia má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, avšak koná iba sám za seba. Vychádzajúc z výkladu Ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov o tom, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je aj účasť vedľajšieho účastníka opodstatňuje záver, že združenie spotrebiteľov, keď uplatní základné právo na súdnu ochranu, má zásadne právo aj na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom, boli zbytočné, resp. neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi

zastúpiť advokátom. Súd prvého stupňa preto v danej veci správne uzavrel, že navrhovateľ je v zmysle § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania.

Vo vzťahu k odporkyňi je otázku účelnosti ňou vynaložených trov konania potrebné posúdiť inak. Konanie začalo podaním návrhu dňa 25.08.2014. Vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 23.09.2014, od počiatku zastúpený právnym zástupcom a následne podal vo veci samej vyjadrenie doručené súdu prvého stupňa dňa 14.10.2014. Po týchto úkonoch odporkyňa udelila dňa 26.02.2015 všeobecnú plnú moc na zastupovanie rovnakému právneho zástupcovi JUDr. T. D., ktorý v konaní háji aj záujmy vedľajšieho účastníka. Odvolací súd má za to, že v prípade úkonov právnej služby príprava a prevzatie veci vedľajšieho účastníka a odporkyne išlo o duplicitné právne úkony, nakoľko išlo o právne zastupovanie v totožnej veci a právny zástupca tak nemusel vynaložiť čas na prevzatie a prípravu zastúpenia ďalšieho klienta - odporkyne. Z uvedeného je zrejmé, že za situácie, kedy už na strane odporkyne vystupovalo na ochranu jej práv spotrebiteľské združenie zastúpené advokátom, si odporkyňa sama zvolila advokáta, teda využili kvalifikovanú právnu pomoc. Odporkyňa si tak zvolila advokáta za situácie, kedy mala právnu pomoc advokáta už zabezpečenú prostredníctvom vedľajšieho účastníka vystupujúceho v konaní na jej podporu. Keďže odporkyňa požadovala náhradu trov právneho zastúpenia, je zrejmé, že sa svojmu advokátovi zaviazala za poskytnutú právnu pomoc zaplatiť. Pritom sa však odporkyňi identickej právnej pomoci dostávalo sprostredkovane cez vedľajšieho účastníka a odporkyňa sa tak svojmu právnenému zástupcovi zaviazal zaplatiť za službu, ktorej obsah sa odporkyňi už dostal inou cestou. Pokiaľ sa teda odporkyňa zaviazala zaplatiť za právnu pomoc, ktorej identický obsah jej bol na jej podporu poskytovaný prostredníctvom vedľajšieho účastníka, boli tieto trovy odporkyne neúčelné. Postup odporkyne, ktorí si volí platenú právnu pomoc v situácii, kedy sa jej identická služba dostáva bezplatne prostredníctvom vedľajšieho účastníka je z pohľadu odporkyne ekonomicky iracionálny, a tak sa javí, že v danej situácii nie je účelom právneho zastúpenia odporkyne poskytnutie právnej pomoci, pretože tá sa jej už dostala, ale iba násobenie trov právneho zastúpenia za tú istú službu prostredníctvom zvyšovania počtu zastúpených v tom istom konaní. V konaní, kde na strane účastníka vystupuje ako vedľajší účastník združenie na ochranu spotrebiteľa a účastník i združenie využívajú platenú právnu pomoc advokáta s identickým obsahom, sú účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia len na strane toho, komu bola právna pomoc v konaní poskytnutá skôr.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplata sumy 968,56 eur s príslušenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa určuje z istiny a podľa ust- § 10 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinne v čase vykonania úkonov právnych služieb, predstavuje 51,45 eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal tri úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 13 ods. 1 písm. a) cit. vyhlášky), vyjadrenie k žalobnému návrhu zo dňa 26.02.2015 (§ 13 ods. 1 písm. c) cit. vyhlášky) a účasť na pojednávaní dňa 27.02.2015, za ktoré mu patrí tarifná odmena v celkovej výške 154,35 eur. Podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky patrí právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 3x 8,39 eur, spolu 25,17 eur. Ďalej patrí právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka náhrada cestovného za cestu na pojednávanie z T. a späť 368 km, pri základnej náhrade za 1 km 0,153 eur, spotrebe litrov PHM na 100 km 5,6 litra a cene za jeden liter PHM 1,343 eur, v sume 83,98 eur. Pokiaľ ide o namietanú náhradu za stratu času za cestu na pojednávanie táto správne patrí vedľajšiemu účastníkovi za 10 polhodín á 13,40 eur, t. j. 134 eur (čas cesty autom T. - H. podľa internet. portálu 124 minút, t. j. 5 polhodín x 2). Odvolací súd vzhľadom na uvedené rozhodol, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v konaní pred súdom prvého stupňa spolu predstavujú sumu 397,50 eur.

Vzhľadom na uvedené rozsudok súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania nebol vecne správny a odvolací súd ho preto zmenil podľa ust. § 220 O.s.p. tak, že vo veci samej neúspešnému navrhovateľovi uložil povinnosť náhrady účelne vynaložených trov vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane úspešnej odporkyne (ust. § 142 ods. 1 O.s.p.) a v časti, v ktorej bola odporkyňi priznaná náhrada trov konania zmenil podľa ust. § 220 O.s.p. tak, že odporkyňi náhradu trov konania pre ich neúčelnosť nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ i vedľajší účastník mali v odvolacom konaní úspech len čiastočný.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.